

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Αρ. Πρωτ.

135

Φ

ΣΑΚ

Υποδειγματος

3.2.09

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ &
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ
& ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ**
ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ,
ΜΝΗΜΕΙΩΝ &
ΑΡΧΑΙΟΓΝΩΣΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
Διεύθυνση : Μπουμπουλίνας 20
T. K. 106 82 - Αθήνα
Πληροφορίες : A. Χατζηπαναγιώτου
Τηλ. : (210) 8201 349
Fax: (210) 8201 260
E-mail: dpkar@culture.gr

Αθήνα, 21-1-2009

Αρ. Πρωτ.:

ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ03/3339/206

ΠΡΟΣ. ✓ Την Ελληνική Εταιρεία
Περιβάλλοντος & Πολιτισμού
Τριπόδων 28
105 58, Αθήνα

KOIN. : Γ' ΕΠΚΑ
Αιόλου 1 και Πελοπίδα
105 55, Αθήνα

Θέμα: Επιστολή του Προέδρου της Ελληνικής Εταιρείας σχετικά με το οικόπεδο, που ορίζεται από τις οδούς Αρδηττού, Θωμοπούλου, Κεφάλου και Κούτουλα στο Μετζ.

- Σχετ.:** 1) Το υπ' αρ. 1310/ 13-3-2008 έγγραφο του Γραφείου Υπουργού.
2) Η υπ' αρ. 265/ ΕΕ-22/ΣΑΚ/29.2.2008 επιστολή της Ελληνικής Εταιρείας
3) Το υπ' αρ. Φ1/8/5830π.ε./8-1-2009 έγγραφο της Γ' ΕΠΚΑ

Σε συνέχεια του ως άνω (1) σχετικού εγγράφου του Γραφείου Υπουργού, με το οποίο μας διαβιβάστηκε η σχετική με το θέμα επιστολή σας (υπ' αρ. 2 σχετικό), και κατόπιν γνωστοποίησης των απόψεων της αρμόδιας Γ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων με το υπ' αρ. 3 σχετικό έγγραφο, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το ακίνητο στο Ο.Τ. που ορίζεται από τις οδούς Αρδηττού, Θωμοπούλου, Κεφάλου και Κούτουλα στο Μετζ. έχει κηρυχτεί επανειλημμένως από το ΥΠΠΟ ως απαλλοτριωτέο (η πρώτη έγινε το 1964). Η διαδικασία απαλλοτριώσεως δεν τελεσφόρησε λόγω της υψηλής αξίας του ακινήτου. Το 2005 κατόπιν αιτήματος των ιδιοκτητών, και αφού δεν προωθήθηκε η διαδικασία απαλλοτριώσεως, το θέμα της καθαίρεσης υφιστάμενων ετοιμόρροπων κτισμάτων επανεξετάστηκε από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο ύστερα από αυτοψία της ολομέλειας των μελών του. Συνακόλουθα, εκδόθηκε σχετική Υπουργική Απόφαση (ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ03/88473/4359/31-10-2005), η οποία προβλέπει διενέργεια ανασκαφικής έρευνας στο ακίνητο, αφού καθαιρεθούν με χρηματοδότηση του ΥΠΠΟ, τα υφιστάμενα νεώτερα κτίρια. Μέσω της διενέργειας ανασκαφικής έρευνας είναι δυνατή η διαμόρφωση μίας τελικής εικόνας σχετικά με την έκταση και τον βαθμό διατήρησης των αρχαιοτήτων, προκειμένου να ληφθεί οριστική απόφαση για την τύχη του ακινήτου, όσον αφορά στην απαλλοτριώσή του, σύμφωνα με το άρθρο 18 του Ν.3028/02. Η άδεια κατεδάφισης εκδίδεται από την Πολεοδομία ύστερα από αίτηση των ιδιοκτητών των ακινήτων υποχρεωτικώς, εφόσον το

οικοδομικό τετράγωνο είναι ακόμη ιδιωτικό. Η πρώτη φάση της κατεδάφισης, που διεξήχθη το Νοέμβριο - Δεκέμβριο 2006 από την Γ' ΕΠΚΑ, έγινε με τη γραπτή συγκατάθεση των ιδιοκτητών και χωρίς να ζητηθεί άδεια από την Πολεοδομία. Υπενθυμίζουμε ότι το Τμήμα Αυθαιρέτων - Επικινδύνων της Διεύθυνσης Πολεοδομίας του Δήμου Αθηναίων με το υπ' αρ. 17531/3425/96 έγγραφό του από τον Ιούλιο του 1999, είχε αποφασίσει τελεσδίκα την κατεδάφιση των ετοιμόρροπων κτισμάτων από τους ιδιοκτήτες λόγω επικινδυνότητας, αλλά η Απόφαση αυτή ουδέποτε υλοποιήθηκε.

Επί της καταγγελίας της Ελληνικής Εταιρείας ότι υπάρχει διάσπαρτο αρχαιολογικό υλικό στο χώρο, σας πληροφορούμε ότι ενσωματωμένο αρχαίο υλικό, γνωστό και ορατό ανέκαθεν, υπάρχει μόνο στα κτίσματα τα οποία δεν έχουν ακόμη καθαιρεθεί. Από τα τρία κτίρια που κατεδαφίστηκαν με την εποπτεία της Γ' ΕΠΚΑ περισυλλέγησαν ελάχιστα λίθινα θραύσματα (περί τα 15), τα οποία μεταφέρθηκαν στις αποθήκες της Εφορείας, όπου και φυλάσσονται. Διευκρινίζεται μάλιστα ότι μέρος του υλικού αυτού ίσως είναι νεότερο και όχι αρχαίο.

Όσον αφορά στις παρατηρήσεις σας για το κόστος κατεδάφισης, είναι ένα θέμα που αφορά αποκλειστικά το Υπουργείο Πολιτισμού και την αρμόδια Εφορεία και σχετίζεται με τη χρηματοδότηση του έργου και τον τρόπο κατεδάφισης, πάντως ουδόλως αφορά τρίτους.

Επισημαίνουμε ότι τα μέχρι τώρα αρχαιολογικά δεδομένα καταδεικνύουν ότι ο ναός της Αρτέμιδος Αγροτέρας δεν διασώζεται. Τα δεδομένα βεβαιώνουν ότι ο ναός καταστρέφεται ολοσχερώς το 1778 από τον Βοεβόδα των Αθηνών Χατζή Αλή Χασεκή, προκειμένου το οικοδομικό υλικό του να χρησιμοποιηθεί για την ανέγερση του τείχους των Αθηνών εκείνης της εποχής. Ο πρώτος ανασκαφέας του χώρου Ανδρέας Σκιάς αποκάλυψε το 1897 ελάχιστους από τους κατώτατους λίθους του κρηπιδώματος του πρόναου του Ναού, καθώς και συστάδα τάφων ύστερων ρωμαϊκών χρόνων στο ακίνητο επί της οδού Αρδηττού 22, οι οποίοι έχουν διατηρηθεί μέχρι σήμερα. Στη συνέχεια τα ελάχιστα κατάλοιπα του ναού στη ΒΔ γωνία του οικοδομικού τετραγώνου, καταστράφηκαν μαζί με μεγάλο τμήμα του βραχώδους υποβάθρου, από:

- α) τη θεμελίωση των μεταγενέστερων της ανασκαφής παλαιών και ετοιμόρροπων, σήμερα, κατοικιών,
- β) τη διάνοιξη της παλαιάς οδού Αρδηττού και
- γ) τη διάνοιξη της αδιέξοδης οδού Κούτουλα.

Συνεπώς, είναι απίθανη κάθε διατήρηση της υποθεμελίωσης του ναού σήμερα.

Διαβεβαιώνουμε ότι σχετικά με τη σημασία του χώρου όπου ίστατο ο ναός της Αρτέμιδος Αγροτέρας και ο μετέπειτα χριστιανικός ναός Παναγία στην Πέτρα είμαστε απόλυτα γνώστες και οι μόνοι αρμόδιοι να χειριστούμε τα θέματα διάσωσης και ανάδειξης του με όσα ελάχιστα κατάλοιπα έχουν διασωθεί, μετά από δεκαετίες ατελέσφορων χειρισμών από φορείς και ιδιώτες.

Εσωτ. Διαν.: Γραφείο Υπουργού

Γραφείο Γενικού Γραμματέα

Τμήμα Α1

Η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης
Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων
Έλενα Κόρκα

Σ.Χ.άρκου